

Material și metode. Au fost examinați 40 de pacienți (21 bărbați și 19 femei) cu vârsta medie de 62-78 de ani și durata maladiei de 28-46 ani. Diagnosticul de hepatită cronică a fost stabilit în baza datelor clinice și paraclinice. Toți bolnavii au urmat tratament complex tradițional, cu aplicarea ozonoterapiei. Simptomele clinice și paraclinice au fost evaluate până și după cura de tratament. La toți bolnavii am observat majorarea indicilor ALAT de 3,5 ori și AsAT de 2,5 ori. La 60% din pacienții examinați s-au constatat simptome de colestază, cu creșterea indicilor bilirubinei generale de 1,8 ori, ai colesterolului – de 1,4 ori și la 50% din pacienții – creșterea indicilor fosfatazei alcaline de 2,3 ori. După administrarea tratamentului cu ozon, am determinat scăderea certă a indicilor ALAT și tendința spre diminuare a indicilor AsAT până la cifrele ce întrec limita normei de 2 ori. Totodată, a fost înregistrată normalizarea indicilor bilirubinei generale și ai colesterolului, tendința spre scădere a indicilor fosfatazei alcaline până la cifrele ce întrec limita normei de 1,6 ori. Dintre factorii etiologici ai hepatitelor cronice, în lotul de pacienți s-au manifestat: factori criptogeni – 11 cazuri, etilism cronic – 13 cazuri, factori toxici – 6 cazuri și viruși hepatotropi – 10 cazuri. După ozonoterapie manifestările astenice, senzația de greutate și durerile în hipocondrul drept, manifestările dispeptice s-au normalizat/au dispărut la majoritatea pacienților.

Concluzii. La persoanele vârstnice ce suferă de hepatite cronice de diferită etiologie, cu activitate minimă și moderată, ozonoterapia influențează pozitiv rezultatele tratamentului complex tradițional. Se constată scăderea certă a intensității manifestărilor sindroamelor citolitice și colestatice, ceea ce confirmă activitatea hepatoprotectoare a ozonului și, ca urmare, îmbunătățirea funcției de detoxicare a ficatului.

SPECTRUL ETIOPATOGENETIC AL DIFERITELOR FORME DE PANCREATITĂ CRONICĂ

Bugai Rodica, Țăbâră Ion,
USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău,
Republica Moldova

Summary. *The study included 265 patients that were evaluated pathogenic spectrum of different clinical forms of chronic pancreatitis (CP). The results proved that CP is a disease of diverse etiology, being mainly alcohol consumption; deeper assessment of pathogenic spectrum of CP, including genetic factors, would allow the prevention, early diagnosis, proper treatment and reducing development risks of this pathology.*

Actualitate. Pancreatita cronică (PC) este una dintre cele mai provocatoare și necunoscute pato-

logii ale medicinei interne din punct de vedere etiopatogenic, diagnostic și clinic. Diversitatea vastă de factori etiologici impune studiarea lor mai profundă, cu determinarea rolului fiecăruia dintre ei și a interacțiunii lor în dezvoltarea diferitelor forme de PC.

Scopul lucrării: evaluarea spectrului etiopatogenic al diferitelor forme clinice de PC.

Material și metode. Studiul a inclus 265 de pacienți, diagnosticați cu PC în baza datelor anamnestice, clinice și paraclinice (hemoleucograma, urograma, analiza biochimică a sângelui: glucoza, α -amilaza, lipaza, bilirubina, ALAT, AsAT, FA, GGTP, proteinograma, creatinina, ureia, Ca, α -amilaza urinei, coprograma, elastaza-1 în materiile fecale, ecografia transabdominală, FEGDS, R-grafia abdominală pe gol, tomografia computerizată abdominală). Vârsta medie a pacienților a fost de 54 de ani, raportul bărbați/femei – 136/129. Am divizat pacienții în 3 grupuri, în funcție de forma clinică a PC: Gr. I – PC formă doloră cu recidive (140 pacienți, B/F – 90/50), Gr. II – PC formă pseudotumorală (10 bolnavi, B/F – 9/1), Gr. III – PC formă latentă (115 pacienți, B/F – 53/62).

Rezultate. Analiza rezultatelor obținute a relevat prezența următorilor factori etiologici și de risc ai PC în grupurile studiate: consumul de alcool (gr. I – 109 pacienți, 77.9%, gr. II – 8 persoane, 80%, gr. III – 62 pacienți, 54%), dereglări de nutriție (gr. I – 106 bolnavi, 75.7%, gr. II – 10, 100%, gr. III – 50 pacienți, 43.5%), tabagismul (Gr. I – 87 persoane, 62.1%, gr. II – 9 sau 90%, gr. III – 46 pacienți, 40%), patologia biliară, inclusiv colecistectomia (gr. I – 97 pacienți, 69.3%, gr. II – 7, 70%, gr. III – 85 persoane, 74%), patologia duodenului (gr. I – 45 bolnavi, 32%, gr. II – 4, 40%, gr. III – 36 pacienți, 31,3%), viruși hepatici B, D, C (gr. I – 27 pacienți, 19.2%, gr. II – 2, 20%, gr. III – 23 pacienți, 20%), tireoidita autoimună (gr. I – 2 pacienți, 1.43%, gr. III – 1 pacient, 0.9%), folosirea de durată a medicamentelor pancreatotropice (gr. I – 18 pacienți, 12.9%, gr. III – 12 persoane, 10.4%), hiperlipidemii (gr. I – 15 pacienți, 10.7%, gr. II – 1 bolnav, 10%, gr. III – 27 sau 23.5%).

Concluzii. Pancreatita cronică este o maladie polietiologică, rolul principal revenindu-i consumului de alcool. Este necesară studiarea incidenței și polimorfismului genelor implicate în dezvoltarea diferitelor forme de PC, în corelație cu acțiunea altor factori etiopatogenici. Evaluarea mai profundă a spectrului etiopatogenic al PC ar asigura prevenirea, diagnosticarea timpurie, elaborarea unui tratament corect și reducerea riscurilor acestei patologii.